

URZĄD STATYSTYCZNY W ŁODZI
ul. Suwalska 29, 93-176 Łódź

Kontakt: e-mail:sekretariatUSLDZ@stat.gov.pl
tel. 42 683 91 00
faks 42 684 48 46

Internet: <http://lodz.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO WE WRZEŚNIU 2017 R.

Nr 10/2017

opublikowany 27.10.2017

- ▶ Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2017 r. było o 4,3% wyższe niż w tym samym miesiącu ubiegłego roku, a w okresie styczeń-wrzesień br. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia o 4,5%. Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 7,1% tj., o 0,2 p. proc. niższym niż przed miesiącem i o 1,6 p. proc. niższym w porównaniu z wrześniem 2016 r.
- ▶ Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 7,3%. W okresie dziewięciu miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., wynagrodzenia wzrosły o 5,7%.
- ▶ We wrześniu wyższe niż przed rokiem (wśród artykułów żywnościowych) były m.in. ceny mięs, wędlin, większości produktów nabiałowych oraz pieczywa; spadek cen dotyczył natomiast cytryn, cukru oraz margaryny. W przypadku artykułów nieżywnościowych wzrosły m.in.: ceny paliw (benzyny i oleju napędowego), koszty zaopatrzenia w zimną wodę z sieci wodociągowej, wywozu nieczystości w budynkach wielorodzinnych oraz zakupu węgla kamiennego. Niższe natomiast były koszty zaopatrzenia w ciepłą wodę z sieci wodociągowej.
- ▶ Na rynku rolnym we wrześniu 2017 r. przeciętne ceny skupu zbóż, żywca drobiowego i wołowego oraz mleka krowiego były wyższe niż przed rokiem. Niższe były natomiast ceny skupu żywca wieprzowego oraz ziemniaków. Na targowiskach województwa łódzkiego w ujęciu rocznym wzrosły cen zbóż, ziemniaków jadalnych oraz żywca wieprzowego.
- ▶ Wartość produkcji sprzedanej przemysłu we wrześniu 2017 r. była o 2,8% (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem, a w okresie styczeń-wrzesień br., w stosunku do analogicznego okresu 2016 r., odnotowano jej wzrost o 8,3%. Wartość produkcji sprzedanej budownictwa była (w cenach bieżących) o 18,1% wyższa niż przed rokiem i o 5,8% wyższa w odniesieniu do pierwszych dziewięciu miesięcy 2016 r. Produkcja budowlano-montażowa była o 9,4% niższa w ujęciu rocznym (w cenach bieżących) i o 17,7% niższa w porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2016 r.
- ▶ Do użytkowania oddano o 70,3% mieszkań więcej niż we wrześniu 2016 roku, a od początku roku przekazano o 14,7% mieszkań więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.
- ▶ Wartość sprzedaży detalicznej we wrześniu 2017 r. w ujęciu rocznym wzrosła (w cenach bieżących) o 6,7%, natomiast w stosunku notowanej w poprzednim miesiącu spadła o 2,5%. Wartość sprzedaży hurtowej w jednostkach handlowych była wyższa w stosunku do września 2016 r. o 9,3%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem odnotowano jej wzrost o 7,8%

Raport „**Koniunktura gospodarcza w województwie łódzkim we wrześniu 2017 r.**” ukazał się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Łodzi: <http://lodz.stat.gov.pl> w dziale „Opracowania sygnałne” w dniu 29 września 2017 r.

SPIS TREŚCI

Strona

RYNEK PRACY.....	4
WYNAGRODZENIA	8
CENY DETALICZNE.....	10
ROLNICTWO.....	12
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	16
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE.....	18
RYNEK WEWNĘTRZNY.....	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,.
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczyby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
produkcja wyrobów farmaceutycznych	produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

np.:

Kreska	(-)	-	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	-	zupelny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	-	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	-	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo łódzkie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Łodzi oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2017 r. wyniosło 342,6 tys. osób i było o 4,3% wyższe niż przed rokiem (we wrześniu 2016 r. ukształtowało się na poziomie o 2,2% wyższym niż w tym samym miesiącu 2015 r.).

W ujęciu rocznym wzrost zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 18,2%), transport i gospodarka magazynowa (o 13,7%), administrowanie i działalność wspierająca (o 10,1%), obsługa rynku nieruchomości (o 8,8%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 6,1%). Najgłębszy spadek zatrudnienia wystąpił w informacji i komunikacji (o 26,2%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

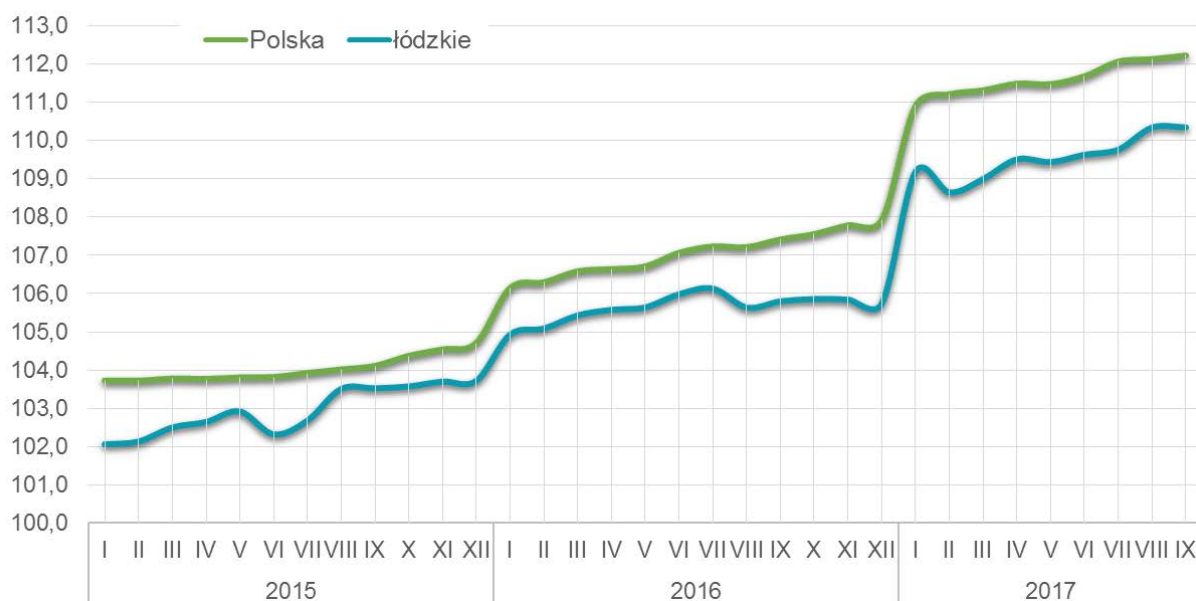
Wyszczególnienie	IX 2017		I-IX 2017	
	w tys.	IX 2016 = 100	w tys.	I-IX 2016 = 100
O g ó ł e m	342,6	104,3	340,9	104,5
w tym:				
Przemysł	174,6	102,4	173,9	102,3
w tym przetwórstwo przemysłowe	148,4	102,8	147,9	102,8
Budownictwo	17,6	100,7	17,4	98,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	64,6	106,1	64,1	107,6
Transport i gospodarka magazynowa	23,1	113,7	22,9	113,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4,7	103,3	4,8	104,7
Informacja i komunikacja.....	4,7	73,8	5,0	82,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,7	108,8	6,7	106,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	9,3	118,2	9,3	119,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	30,6	110,1	30,1	109,0

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W okresie styczeń-wrzesień przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 340,9 tys. osób, tj. o 4,5% wyższym niż w analogicznym okresie 2016 r. (wobec wzrostu o 1,3% w tym samym okresie ubiegłego roku). Największy wzrost liczby zatrudnionych zanotowano m.in. w: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 19,5%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 13,6%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,0%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 6,7%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 5,4%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

przeciętna miesięczna 2010 = 100)

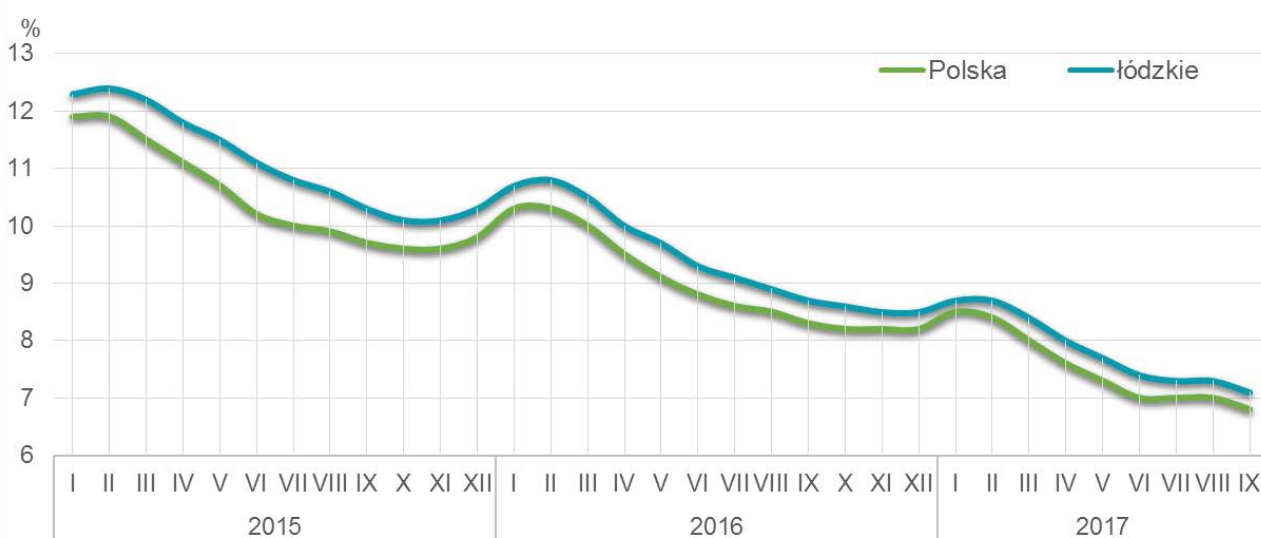
W końcu września 2017 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 76,6 tys. osób, tj. o 1,9% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 17,3% mniej w porównaniu z wrześniem 2016 r. Kobiety stanowiły 52,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem odsetek ten wyniósł 51,1%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	2017	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	92,6	78,0	76,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,8	10,3	11,4
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	15,1	10,6	12,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	8,7	7,3	7,1

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

stan w końcu miesiąca

(o 0,8 p. proc., do poziomu 15,3%), ale nieznacznie zwiększył się udział absolwentów (o 0,1 p. proc., do poziomu 14,1%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) we wrześniu 2017 r. wyniosła 1,1%.

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 12,9 tys. osób, tj. o 21,6% więcej niż przed miesiącem, ale o 14,6% mniej niż przed rokiem. Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 7,3 tys. osób (o 16,0% mniej niż przed rokiem). Udział tej grupy osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 1,0 p. proc. w ujęciu rocznym (do 56,6%). Spośród bezrobotnych wykreślonych z ewidencji, w porównaniu z wrześniem 2016 r., największy wzrost odsetka dotyczył osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 2,8 p. proc., do 10,3%). Największy spadek udziału odnotowano natomiast wśród osób wyrejestrowanych z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 2,1 p. proc., do 10,1%).

W końcu września 2017 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 66,5 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem, w porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r., zmniejszył się (o 0,2 p. proc.) i ukształtował na poziomie 86,8%.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (stan w końcu miesiąca):

Wyszczególnienie	2016		2017	
	IX		VIII	
	w % ogólnej liczby bezrobotnych			
Do 30 roku życia	23,3	22,0	22,5	
w tym do 25 roku życia	11,7	10,2	11,0	
Długotrwale bezrobotni ^a	58,2	56,5	56,5	
Powyżej 50 roku życia	31,4	31,9	31,8	
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	14,9	17,4	17,3	
Niepełnosprawni	8,2	8,4	8,4	

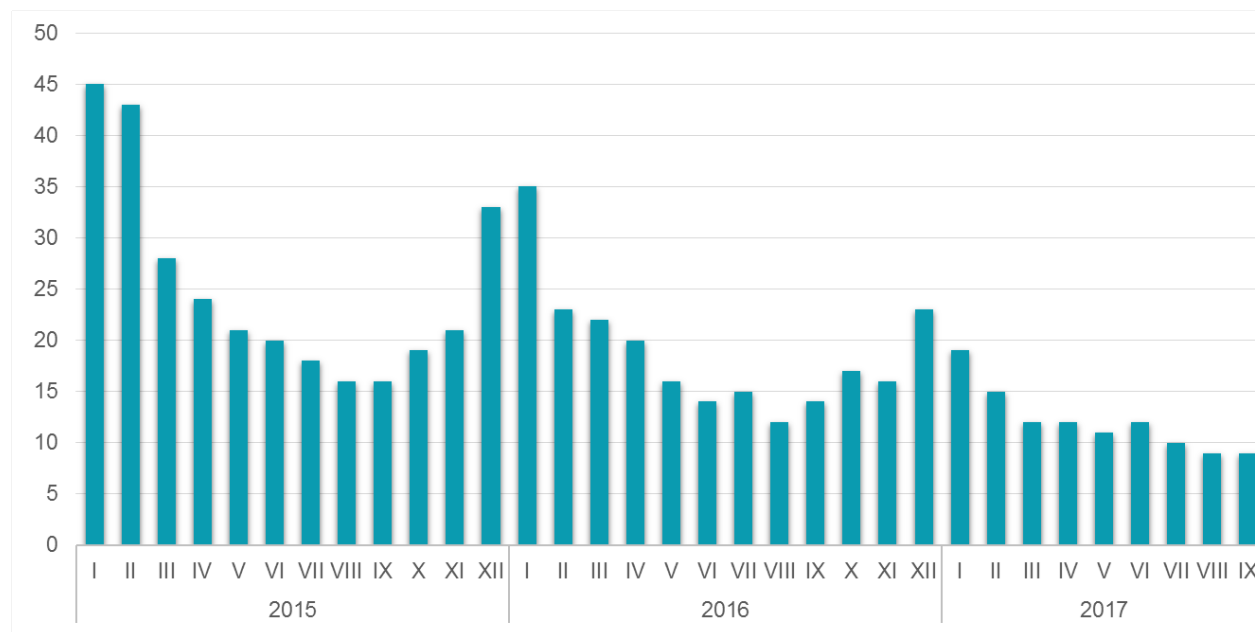
^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, w końcu września 2017 r., stanowili 86,2% ogółu bezrobotnych, tj. o 0,3 p. proc. mniej niż przed rokiem. Udział osób długotrwale bezrobotnych, stanowiących najbardziej liczną grupę wśród zarejestrowanych ogółem, zmniejszył się o 1,7 p. proc. w skali roku i wyniósł 56,5%. W tym samym czasie spadł również (o 0,8 p. proc., do 22,5%) udział bezrobotnych osób do 30 roku życia (w tym do 25 roku życia o 0,7 p. proc., do 11,0%). Wzrósł natomiast odsetek osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 2,4 p. proc., do 17,3%), osób powyżej 50 roku życia (o 0,4 p. proc., do 31,8%), osób niepełnosprawnych (o 0,2 p. proc., do 8,4%) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,6 p. proc., do 1,9%). Liczba bezrobotnych w większości wydzielonych kategorii w skali roku zmniejszyła się. Wśród osób do 30 roku życia – o 20,1% (w tym do 25 roku życia – o 21,7%), liczba długotrwale bezrobotnych była niższa o 19,7%, osób powyżej

50 roku życia – o 16,1%, bezrobotnych osób niepełnosprawnych – o 15,3%, a bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – o 4,0%. Wzrost (o 19,8%) odnotowano jedynie w przypadku osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

We wrześniu 2017 r. do urzędów pracy zgłoszono 12199 **ofert pracy**, tj. o 988 ofert więcej niż przed miesiącem i o 3058 ofert więcej niż we wrześniu 2016 r. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało (podobnie, jak miesiąc wcześniej) 9 bezrobotnych (przed rokiem 14).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że we wrześniu br. 2 zakłady pracy zapowiedziały zwolnienie w najbliższym czasie 139 pracowników (rok wcześniej deklaracja taka dotyczyła 8 zakładów i 214 pracowników).

WYNAGRODZENIA

We wrześniu 2017 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 4079,46 zł i było o 7,3% wyższe niż przed rokiem (we wrześniu 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r., wynagrodzenia wzrosły o 4,0%).

Wzrost wynagrodzeń odnotowano w większości z obserwowanych sekcji. Najwyższy, w porównaniu z wrześniem 2016 r., wystąpił w: pozostałej działalności usługowej (o 19,8%), budownictwie oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 11,0%), przetwórstwie przemysłowym (o 9,5%), informacji i komunikacji (o 9,4%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,2%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,5%). Nieznaczny spadek wynagrodzeń, wśród obserwowanych sekcji, odnotowano jedynie w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,8%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

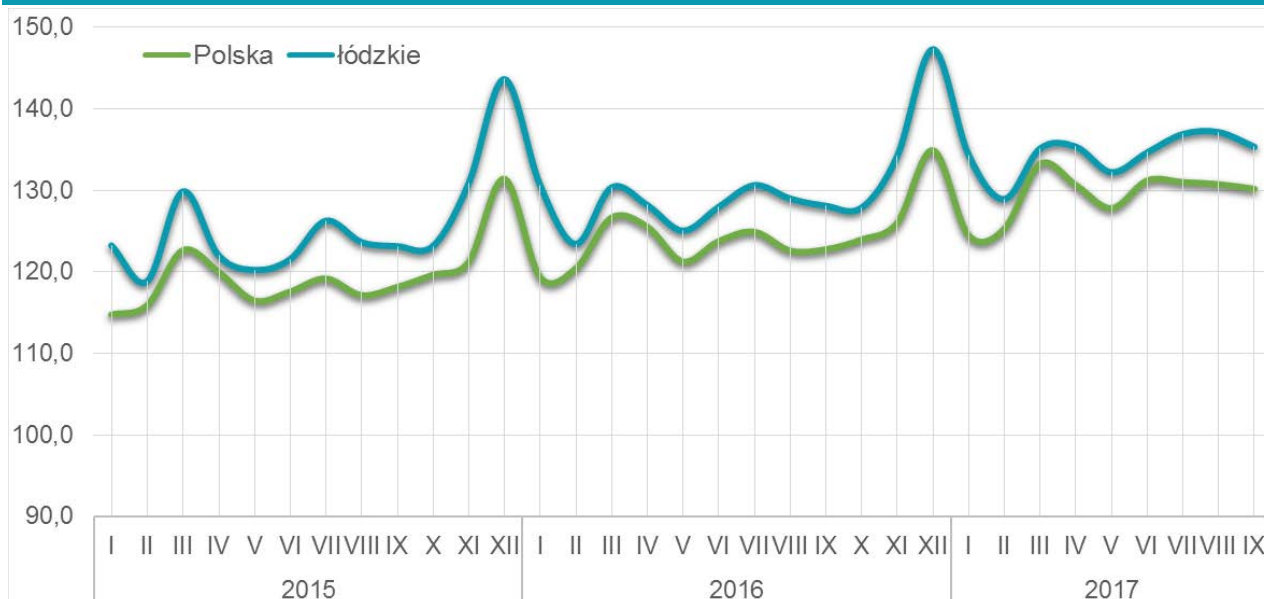
Wyszczególnienie	IX 2017		I-IX 2017	
	w zł	IX 2016 = 100	w zł	I-IX 2016 = 100
O g ó ł e m	4079,46	107,3	4018,16	105,7
w tym:				
Przemysł	4346,26	108,1	4235,14	106,3
w tym przetwórstwo przemysłowe	3890,84	109,5	3805,04	108,4
Budownictwo	4033,31	111,0	3817,21	106,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3874,18	106,5	3979,51	106,2
Transport i gospodarka magazynowa	3635,14	105,0	3518,19	106,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2635,01	99,2	2561,18	101,1
Informacja i komunikacja.....	6195,20	109,4	6233,57	100,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4073,60	101,0	3992,68	101,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5034,02	107,2	5091,60	106,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2954,95	111,0	2896,54	107,9

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

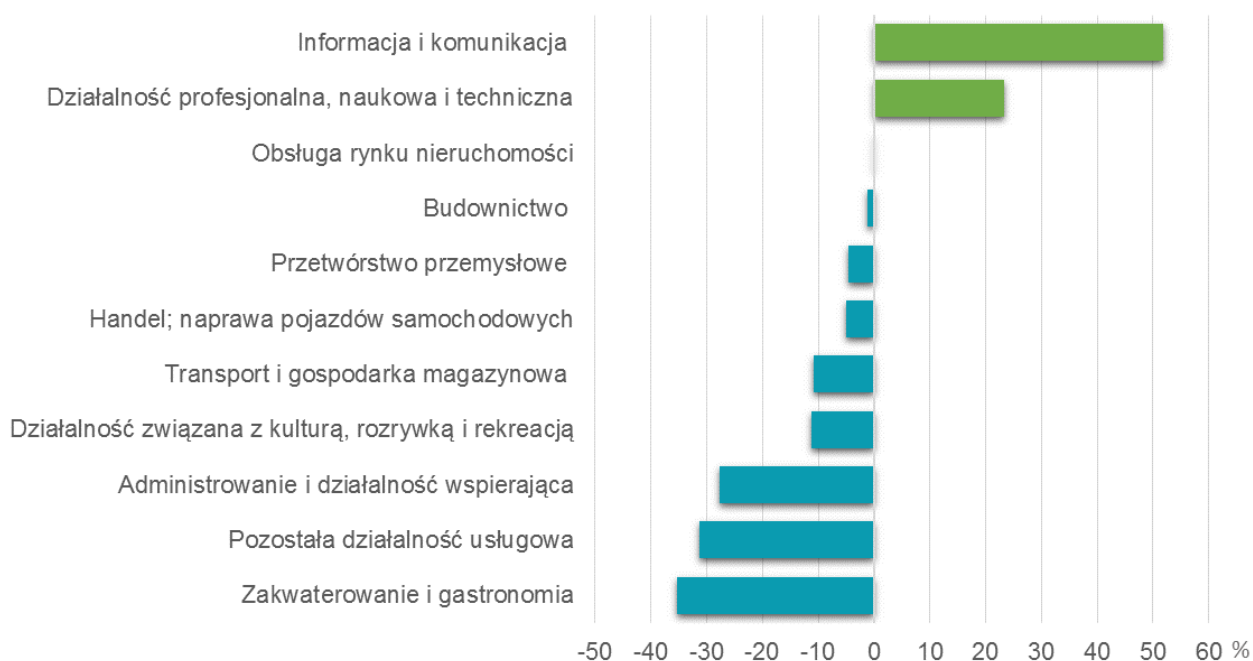
W okresie dziewięciu miesięcy br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4018,16 zł tj. o 5,7% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,3% w analogicznym okresie ubiegłego roku).

Najwyższy wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w sekcjach: pozostała działalność usługowa (o 13,4%), przetwórstwo przemysłowe (o 8,4%), administrowanie i działalność wspierająca (o 7,9%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 6,8%), a także transport i gospodarka magazynowa, handel; naprawa pojazdów samochodowych oraz budownictwo (po 6,2%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2010 = 100)

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE
WE WRZEŚNIU 2017 R.**

We wrześniu 2017 r. wynagrodzenia wyższe niż przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim otrzymali zatrudnieni w informacji i komunikacji (o 51,9%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 23,4%). Niższe niż przeciętne wynagrodzenie brutto odnotowano m.in. w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 35,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 27,6%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,9%).

CENY DETALICZNE

Ceny większości objętych badaniem artykułów żywnościowych we wrześniu 2017 r. były wyższe niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku.

Wzrost cen wszystkich badanych reprezentantów obserwowano w grupie „mięso, wędliny”. Cena kielbasy wędzonej była wyższa o 15,6%, szynki wieprzowej gotowanej – o 11,8%, mięsa wołowego z kością (rostbef) – o 4,6%, mięsa wołowego bez kości (z udźca) – o 3,0%, mięsa wieprzowego bez kości (schab środkowy) – o 2,7%, kielbasy suszonej – o 1,8%, filetów z morszczuka mrożonego – o 0,8%, a kurczęcia patroszonego – o 0,6%.

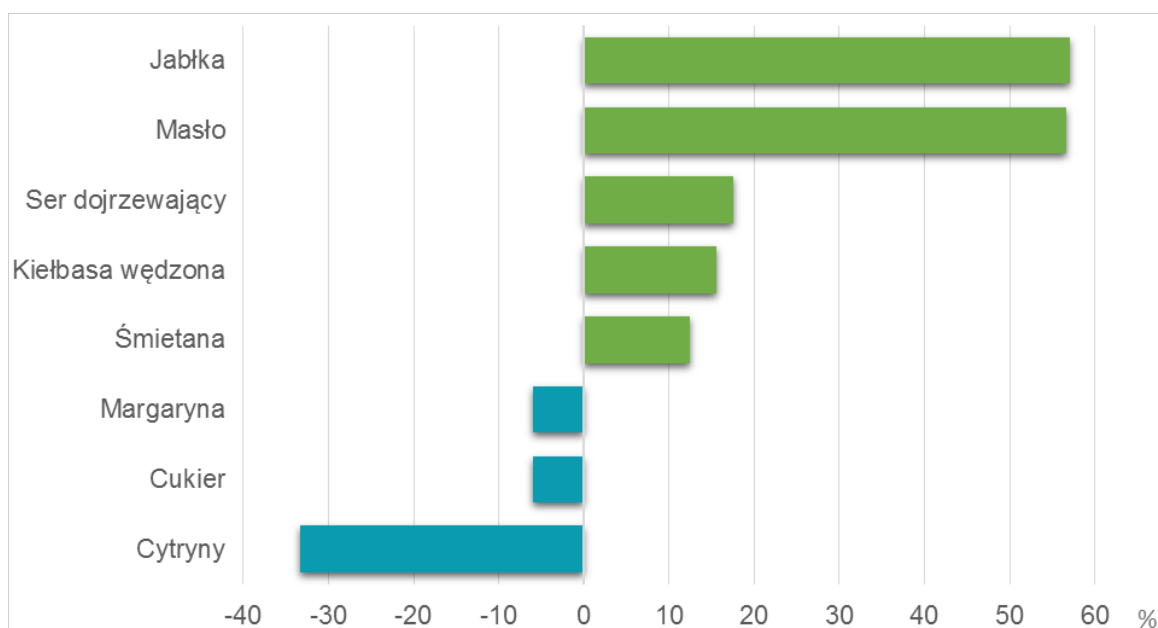
Wyższe niż przed rokiem były również ceny większości reprezentantów z grupy „mleko, sery i jaja”. Cena sera dojrzewającego wzrosła o 17,5%, śmietany (o zawartości 18% tłuszczu) – o 12,5%, jaj kurzych świeżych – o 10,4%, mleka krowiego (o zawartości tłuszczu 3,2-3,5%) – o 3,5%, a mleka krowiego (o zawartości tłuszczu 2,0-2,5%) – o 0,4%. Nieznacznie (o 0,1%) zmalała natomiast cena sera twarogowego półtłustego.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” konsumenci płacili więcej za bułkę pszenną (50 g) – o 2,9%, chleb pszenno-żytni (0,5 kg) – o 2,7% oraz kaszę jęczmienną – o 1,0%. Mniej niż przed rokiem płacono natomiast za ryż – o 0,8% oraz mąkę pszenną – o 0,4%.

Wśród artykułów z grupy „oleje i pozostałe tłuszcze” cena masła świeżego (o zawartości tłuszczu ok. 82,5%) była wyższa o 56,7%, cena margaryny zmalała natomiast o 6,0%, a na poziomie sprzed roku utrzymała się cena oleju rzepakowego produkcji krajowej.

W grupie „owoce i warzywa” cena jabłek wzrosła o ponad połowę (o 57,0%), pomarańczy – o 17,3%, marchwi – o 13,4%, cebuli – o 12,0%, a ziemniaków – o 2,2%. Spadek cen dotyczył cytryn – o 33,3%.

**ZMIANY CEN DETALICZNYCH
WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2017 R.**
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

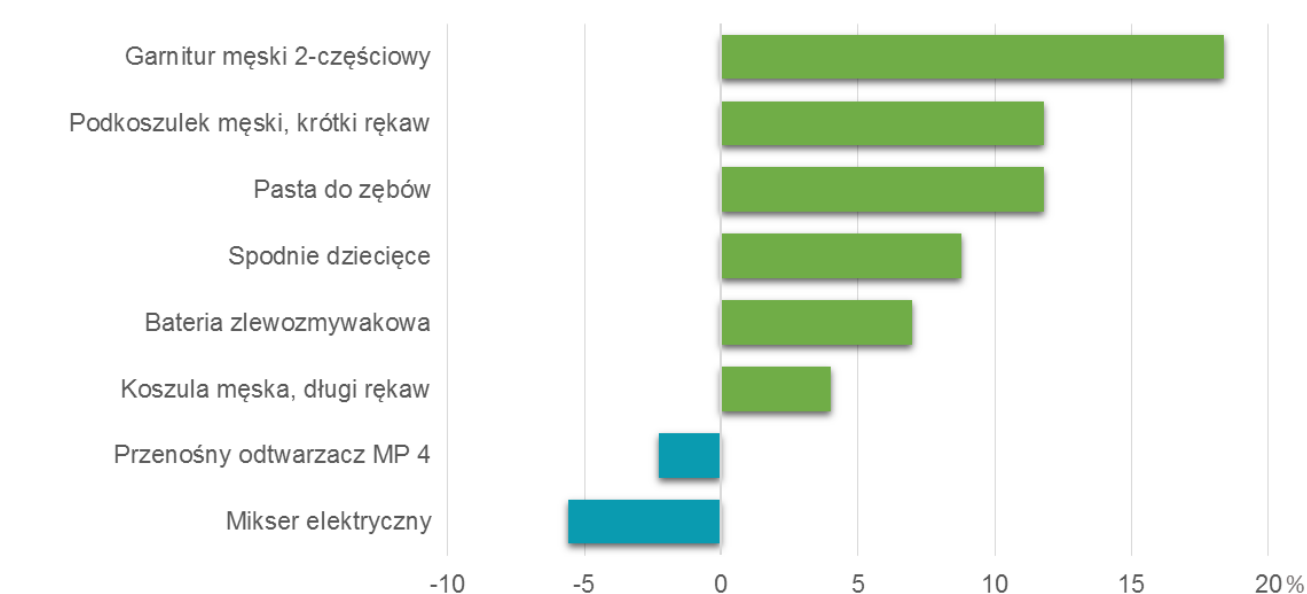

Z pozostałych towarów żywnościowych objętych badaniem konsumenci płacili, w ujęciu rocznym, więcej m.in. za: kawę czarną mieloną (250 g) – o 10,0% oraz herbatę czarną, liściastą (100 g) – o 4,8%. Mniej natomiast płacono za cukier biały kryształ – o 6,0%, czekoladę mleczną – o 2,8% oraz sok jabłkowy (karton; 1 l) – o 1,3%.

Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych związanych z użytkowaniem mieszkania więcej, w ujęciu rocznym, płacono za węgiel kamienny – o 9,2%, za wywóz nieczystości segregowanych i niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych – od osoby (odpowiednio o 3,5% i 1,6%) oraz za zaopatrzenie w zimną wodę z sieci wodociągowej (za 1 m³) – o 0,5%. Mniej natomiast płacono za zaopatrzenie w ciepłą wodę z sieci wodociągowej (za 1 m³) – o 1,9%.

W grupie towarów i usług w zakresie transportu obserwowano wzrost cen paliw: benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej – o 4,8% oraz oleju napędowego – o 2,8%. Wzrosły również koszty przejazdu autobusem miejskim – o 1,6% oraz taksówką osobową – o 1,2%.

**ZMIANY CEN DETALICZNYCH
WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2017 R.**
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W ujęciu rocznym wzrosły ceny towarów i usług związanych z kulturą, w tym gazety (dziennika lokalnego) – o 10,6% oraz biletu wstępu do kina – o 6,7%.

Wśród pozostałych produktów nieżywnościowych wzrost cen, w porównaniu z wrześniem 2016 r., dotyczył m.in.: garnituru męskiego, 2-częściowego z tkaniny z udziałem wełny, za który trzeba było zapłacić o 18,4% więcej, podkoszulka męskiego bawełnianego, krótki rękaw oraz pasty do zębów (wzrost po 11,8%), spodni dziecięcych typu jeans; 6-11 lat (o 8,8%), baterii zlewozmywakowej (o 7,0%), firanki syntetycznej (o 6,4%), ręcznika frotte z tkaniny bawełnianej (o 5,2%) oraz koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw (o 4,0%). Spadek cen dotyczył m.in.: miksera elektrycznego (o 5,6%) oraz przenośnego odtwarzacza multimedialnego typu MP 4 (o 2,3%).

W skali roku odnotowano również wzrost cen pozostałych objętych badaniem usług. Za wizytę u lekarza specjalisty trzeba było zapłacić o 12,2% więcej, za oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego, 2-częściowego – o 4,9% więcej, za strzyżenie włosów męskich – o 3,3% więcej, a za naprawę obuwia męskiego (podzelowanie) za 1 parę – o 1,4% więcej.

ROLNICTWO

Na rynku rolnym województwa łódzkiego we wrześniu 2017 r. przeciętne ceny skupu zbóż (pszenicy oraz żyta), żywca drobiowego i wołowego oraz mleka krowiego były wyższe niż przed rokiem. Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny skupu żywca wieprzowego oraz ziemniaków. Na targowiskach województwa łódzkiego wyższe niż w analogicznym okresie roku ubiegłego były ceny zbóż, ziemniaków jadalnych oraz żywca wieprzowego. W porównaniu z sierpniem 2017 r. wzrosły ceny skupu pszenicy, żyta,

żywca wołowego i mleka krowiego. Spadły natomiast ceny skupu ziemniaków oraz żywca wieprzowego i drobiowego. Na targowiskach województwa łódzkiego, w porównaniu z poprzednim miesiącem, zanotowano wzrost cen żyta i jęczmienia, a także żywca wieprzowego. Niższe były ceny ziemniaków jadalnych oraz pszenicy.

We wrześniu br. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa łódzkiego ukształtowała się na poziomie 13,4°C i była wyższa od średniej z lat 1971-2000 o 0,4°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 24,9°C, a minimalna 3,4°C. Nie odnotowano żadnego dnia z temperaturą maksymalną – powyżej 25°C. Średnia suma opadów atmosferycznych wyniosła 146,8 mm i stanowiła 286% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami wyniosła 20.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2016 – IX 2017		IX 2017		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	338,9	93,0	15,5	123,5	43,1
w tym:					
pszenica.....	208,7	93,4	11,2	126,9	49,2
żyto	71,1	97,6	1,4	139,2	28,9

^a W okresie I-VIII 2017 bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

We wrześniu 2017 r. skup zbóż podstawowych był o ponad połowę niższy niż przed miesiącem – łącznie wyniósł 15,5 tys. ton, w tym ilość skupionej pszenicy zmniejszyła się o 50,8%, a żyta o 71,1%. W porównaniu z wrześniem ubiegłego roku rozmiary skupu zbóż podstawowych zwiększyły się o 23,5%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2017		IX 2017		
	w tys. t	I-IX 2016 = 100	w tys. t	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100
Żywiec rzeźny ^b	348,4	100,2	30,1	121,3	120,3
w tym:					
bydło (bez cieląt).....	55,4	103,1	2,3	85,9	96,9
trzoda chlewna.....	180,9	107,8	17,6	137,8	128,5
drób.....	111,6	89,2	10,2	109,2	113,9
Mleko ^c	625612	103,8	64756	102,7	93,5

^a W okresie VII-IX bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W tysiącach litrów.

W omawianym miesiącu w województwie łódzkim skupiono 30,1 tys. ton żywca rzeźnego tj. o 20,3% więcej niż przed miesiącem i o 21,3% więcej niż przed rokiem. W porównaniu z poprzednim miesiącem żywca wieprzowego skupiono o 28,5% więcej, a drobiowego o 13,9% więcej. Mniej natomiast (o 3,1%) skupiono żywca wołowego. Podobnie kształtowała się wielkość skupu w skali roku: trzody chlewnej skupiono o 37,8% więcej, a drobiu o 9,2% więcej. Mniej natomiast (o 14,1%) skupiono żywca wołowego. Mleka skupiono o 6,5% mniej niż miesiąc wcześniej, ale o 2,7% więcej w ujęciu rocznym.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnią arytmetyczną przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych IMiGW w Łodzi, Sulejowie i Wieluniu.

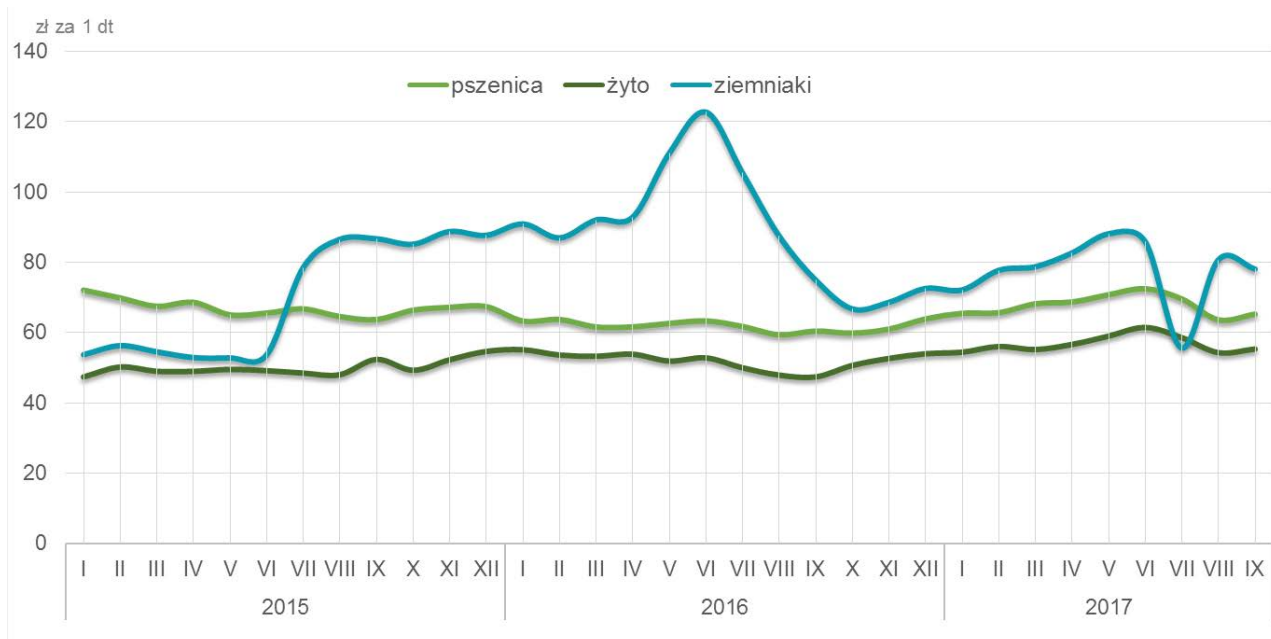
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2017			I-IX 2017		IX 2017			I-IX 2017	
	zł	IX 2016= = 100	VIII 2017= =100	zł	I-IX 2016 = = 100	zł	IX 2016= =100	VIII 2017= =100	zł	I-IX 2016= =100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:	63,22	108,1	104,1	63,14	105,2	.	x	x	.	x
pszenica.....	65,30	108,0	102,5	66,38	106,2	78,21	107,6	99,5	78,22	106,0
żyto	55,35	116,8	101,9	56,24	104,6	62,40	104,9	100,3	60,22	103,0
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	29,55	96,7	91,9	44,04	92,2	78,03	104,2	96,8	77,68	80,9
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt).....	6,21	107,4	101,9	6,35	108,0	.	x	x	.	x
trzoda chlewna.....	5,10	99,1	98,6	5,04	113,7	5,40	105,5	108,0	4,88	116,5
drób.....	4,05	102,9	95,2	3,58	99,0	.	x	x	.	x
Zwierzęta gospodarskie za 1 szt.:										
krowa dojna.....	.	x	x	.	x	.	x	x	.	x
jałówka 1-rocza.....	.	x	x	.	x	.	x	x	.	x
prosię na chów.....	.	x	x	.	x	178,13	115,3	99,7	169,64	121,0
Mleko za 1 hl.....	132,27	130,9	103,4	123,66	129,5	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach — jadalne.

We wrześniu 2017 r. producenci z województwa łódzkiego uzyskali wyższe niż przed miesiącem ceny skupu zarówno pszenicy (o 2,5%), jak i żyta (o 1,9%). W obrocie targowiskowym odnotowano wzrost cen żyta o 0,3%, natomiast spadek cen pszenicy (o 0,5%). W skali roku średnia cena pszenicy w skupie była wyższa o 8,0%, a na targowiskach o 7,6%. Natomiast średnia cena żyta w skupie wzrosła o 16,8%, a w obrocie targowiskowym o 4,9%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

wartość 8,2 kg żyta na targowiskach, wobec 8,9 kg przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik ten wynosił 8,6). Średnia cena notowana na targowiskach za prosię do dalszego chowu osiągnęła poziom 178,13 zł /szt., co oznacza jej spadek w skali miesiąca o 0,3%, ale wzrost w ujęciu rocznym o 15,3%.

We wrześniu 2017 r. za 1 kg drobiu rzeźnego producenci z województwa łódzkiego otrzymywali przeciętnie 4,05 zł, tj. o 4,8 % mniej niż przed miesiącem , ale o 2,9% więcej niż rok wcześniej.

Średnia cena skupu mleka we wrześniu br. kształtowała się na poziomie 132,27 zł/hl i była wyższa zarówno od ceny notowanej miesiąc wcześniej (o 3,4%), jak i w ujęciu rocznym (o 30,9%).

Przeciętna cena skupu 1 kg żywca wołowego we wrześniu 2017 r. wyniosła 6,21 zł, tj. o 1,9% więcej niż przed miesiącem i o 7,4% więcej w skali roku.

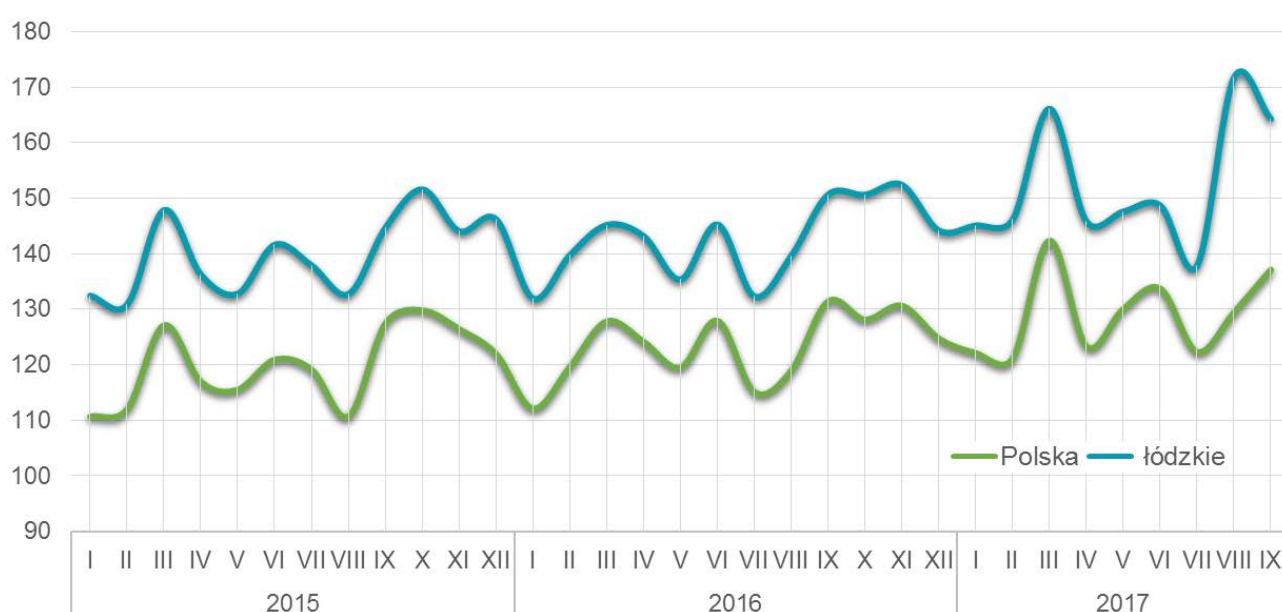
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2017 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 6770,1 mln zł i była (w cenach stałych) o 2,8% wyższa niż we wrześniu 2016 r., natomiast w stosunku do sierpnia 2017 r. odnotowano jej spadek o 10,0%.

Produkcja sprzedana przetwórstwa przemysłowego, stanowiąca 84,6% produkcji przemysłowej, w porównaniu z wrześniem 2016 r. zwiększyła się o 4,4%, a w stosunku do sierpnia 2017 r. osiągnęła poziom o 5,6% wyższy.

We wrześniu 2017 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, największy wzrost wartości produkcji sprzedanej odnotowano m.in. w produkcji: maszyn i urządzeń (o 31,0%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 24,6%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 20,8%), papieru i wyrobów z papieru (o 17,0%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 15,6%), metali (o 14,2%) oraz wyrobów z metali (o 10,0%). Najgłębszy spadek natomiast odnotowano w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 42,0%) oraz napojów (o 21,7%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
(przeciętna miesięczna 2010 = 100; (ceny stałe))

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 38,8 tys. zł i była (w cenach stałych) o 0,4% wyższa niż przed rokiem, przy wyższym o 2,4% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 8,1%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017	I–IX 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	102,8	108,3	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe.....	104,4	106,7	81,5
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych.....	95,5	102,6	22,1
wyrobów tekstylnych.....	100,4	99,9	3,2
odzieży.....	106,9	105,4	2,8
papieru i wyrobów z papieru.....	117,0	106,6	2,7
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	106,3	109,0	8,6
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych ...	100,6	101,9	5,8
wyrobów z metali.....	110,0	106,2	4,7
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	103,3	107,2	3,0

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 59317,1 mln zł i była (w cenach stałych) o 8,3% wyższa niż w analogicznym okresie 2016 r., przy czym w przetwórstwie przemysłowym wzrosła o 6,7%. Największy wzrost wartości produkcji sprzedanej odnotowano w produkcji: komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 46,0%), skór i wyrobów skórzanych (o 20,8%), maszyn i urządzeń (o 18,2%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 11,5%), mebli (o 10,1%), urządzeń elektrycznych (o 9,4%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 9,0%). Najgłębszy spadek wystąpił w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 18,3%).

Wydajność pracy w okresie dziewięciu miesięcy br. wyniosła (w cenach bieżących) 341,0 tys. zł i była (w cenach stałych) o 5,9% wyższa niż rok wcześniej, przy przeciętnym zatrudnieniu wyższym o 2,3% i wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 6,3%.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2017 r. osiągnęła wartość 747,9 mln zł i była o 18,1% wyższa w stosunku do września 2016 r., ale o 6,5% niższa w porównaniu z poprzednim miesiącem.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 42,6 tys. zł, tj. o 17,2% wyższym niż przed rokiem, przy wyższym o 0,7% poziomie zatrudnienia i przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto wyższym o 11,0%.

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana budownictwa wyniosła 4608,0 mln zł i była o 5,8% wyższa niż przed rokiem. Wydajność pracy w tym okresie ukształtowała się na poziomie 5406,8 tys. zł, tj. o 8,6% wyższym niż przed rokiem, przy niższym o 1,5% poziomie zatrudnienia i przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto wyższym o 6,2%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu 2017 r. ukształtowała się na poziomie 347,7 mln zł i stanowiła 46,5% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa (przed rokiem 60,6%). W odniesieniu do września 2016 r. produkcja budowlano-montażowa była niższa o 9,4%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem odnotowano jej spadek o 10,4%.

W stosunku do września 2016 r. spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa: wśród podmiotów zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 13,7%, specjalizujących się we wznoszeniu budynków – o 9,1%, a wśród przedsiębiorstw wykonujących roboty budowlane specjalistyczne – o 3,9%.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	IX 2017	I–IX 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
O g ó ł e m	90,6	82,3	100,0
Budowa budynków	90,9	73,1	41,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	86,3	103,7	28,5
Roboty budowlane specjalistyczne	96,1	80,6	29,7

W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 2385,2 mln zł, tj. o 17,7% niższym niż przed rokiem. Spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowały podmioty specjalizujące się w budowie budynków – o 26,9% oraz jednostki wykonujące roboty budowlane specjalistyczne – o 19,4%. Wzrost wystąpił wśród przedsiębiorstw, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 3,7%.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu 2017 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r., liczba mieszkań oddanych do użytkowania wzrosła o 70,3%. Zmalała natomiast liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym – o 23,8% oraz rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych – o 23,1%.

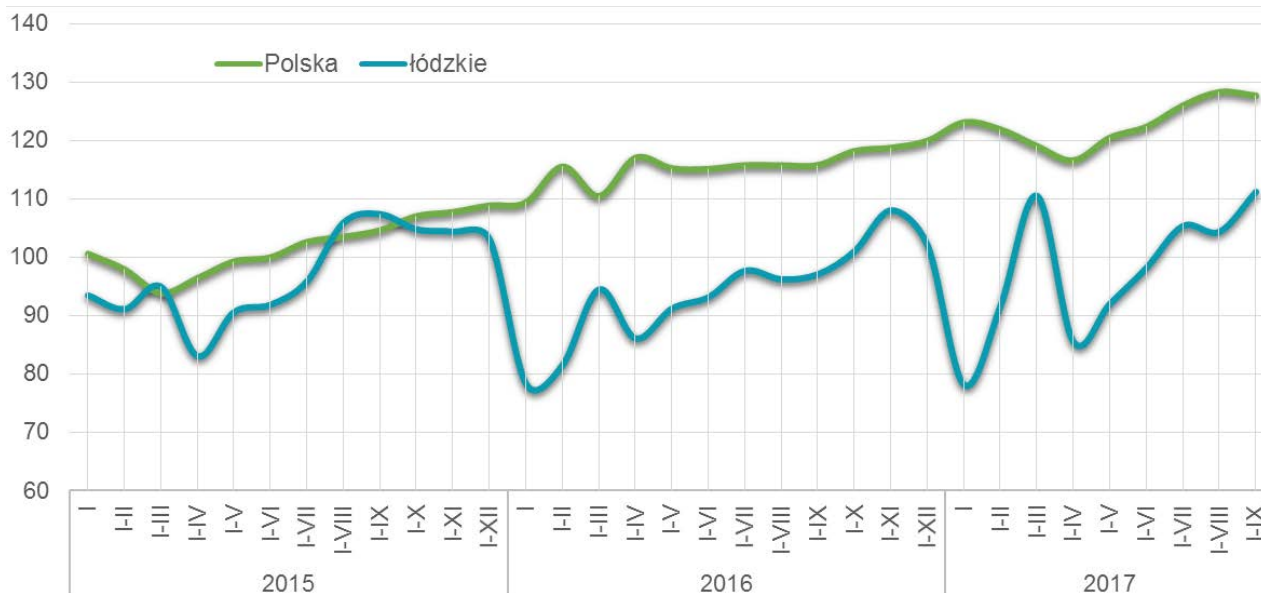
Według wstępnych danych² we wrześniu 2017 r. **przekazano do użytkowania** 804 mieszkania, tj. o 332 więcej niż przed rokiem. W porównaniu z wrześniem 2016 r. zdecydowany wzrost liczby zrealizowanych inwestycji odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 416 oddanych mieszkań wobec 34 rok wcześniej (ponad 12-krotnie więcej). Spadek natomiast wystąpił w budownictwie indywidualnym – 384 mieszkania wobec 438 przed rokiem (o 12,3% mniej). Ponadto we wrześniu br. oddano do użytkowania 4 mieszkania komunalne, której to formy budownictwa nie odnotowano rok wcześniej.

W analizowanym miesiącu wśród ogółu mieszkań oddanych do użytkowania 51,7% stanowiły lokale przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (przed rokiem 7,2%). Udział mieszkań inwestorów indywidualnych ukształtował się na poziomie 47,8% (rok wcześniej 92,8%), a komunalnych – 0,5%. Zakończone inwestycje

² Dane meldunkowe mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

mieszkań w województwie łódzkim we wrześniu 2017 r. stanowiły 5,4% ogółu tego typu inwestycji w kraju.

DYNAMIKA MIESZKAŃ DODANYCH DO UŻYTKOWANIA (analogiczny okres 2010 = 100)

W okresie styczeń-wrzesień oddano do użytkowania 5083 mieszkania, tj. o 14,7% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wzrost liczby zrealizowanych inwestycji odnotowano w budownictwie spółdzielczym (ponad 3-krotny) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 96,5%). Spadek natomiast dotyczył budownictwa indywidualnego (o 0,7%) oraz komunalnego (4 mieszkania wobec 116 przed rokiem). W omawianym okresie oddano również do użytkowania 61 mieszkań społecznych czynszowych nie występujących rok wcześniej.

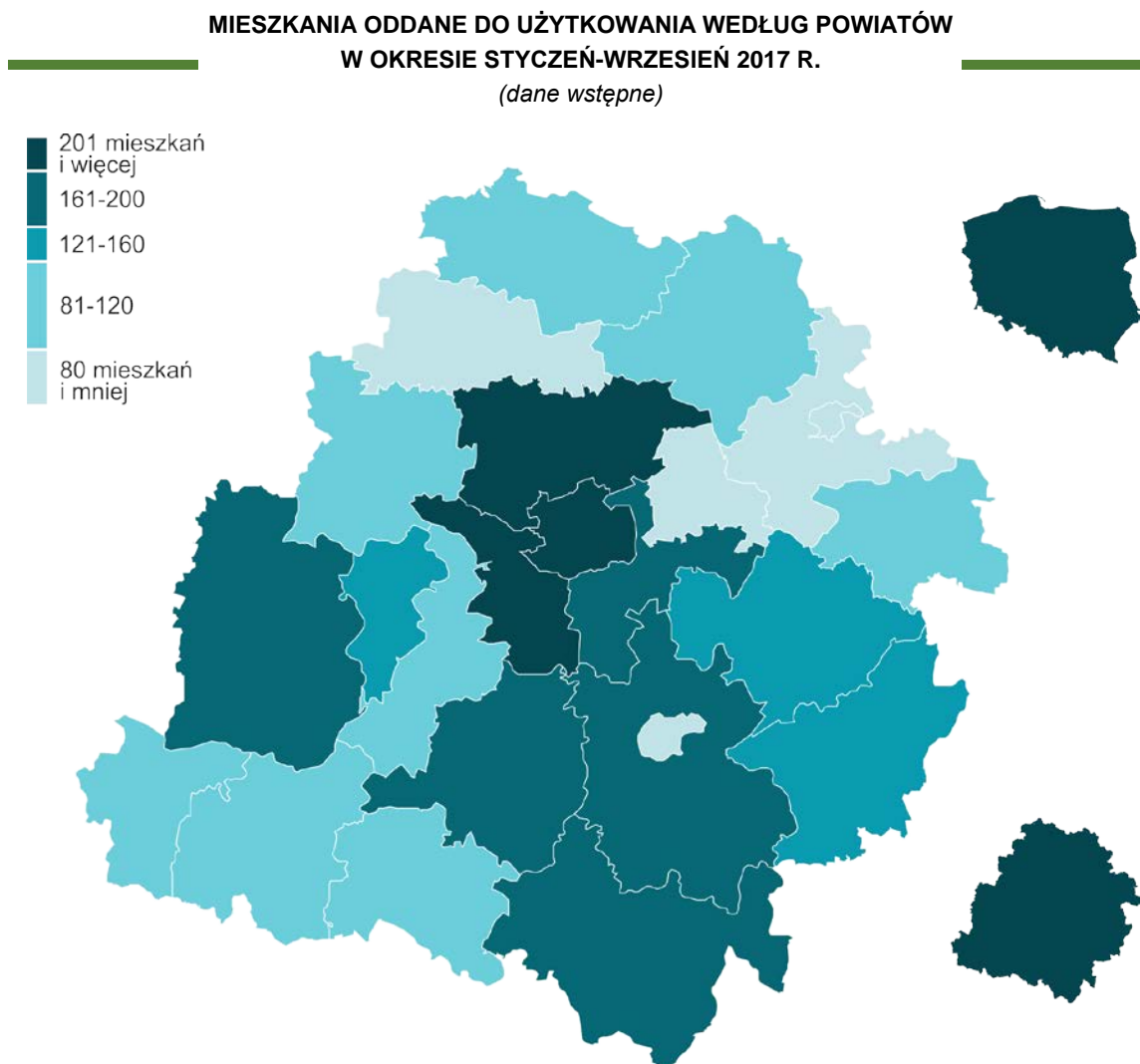
Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w: Łodzi (1799), powiecie zgierskim (497), pabianickim (270) oraz łódzkim wschodnim (200), natomiast najmniej w: powiecie łęczyckim (37), brzezińskim (62), skierniewickim (64), Skierniewicach (70) oraz Piotrkowie Trybunalskim (77).

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w **okresie styczeń-wrzesień 2017 r.** kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2016 = 100	
O g ó ł e m.....	5083	100,0	114,7	114,4
Indywidualne	3568	70,1	99,3	136,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	1366	26,9	196,5	62,9
Spółdzielcze.....	84	1,7	311,1	56,6
Komunalne.....	4	0,1	3,1	51,3
Spoleczne czynszowe.....	61	1,2	x	45,4

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2017 r. wyniosła 114,4 m² i była o 6,0 m² mniejsza niż przed rokiem. Największe przeciętne mieszkania wybudowali inwestorzy indywidualni (136,7 m² wobec 134,6 m² w roku poprzednim).

Mieszkania o największej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: pabianickim (159,6 m²), wieluńskim (158,7 m²), łódzkim wschodnim (153,5 m²), w Skierniewicach (147,6 m²) oraz w powiecie zduńskowolskim (145,3 m²). Najmniejsze przeciętne mieszkania wybudowano w: Łodzi (75,4 m²), powiecie rawskim (114,3 m²), kutnowskim (115,2 m²), radomszczańskim (118,5 m²) oraz łaskim (121,4 m²).

We wrześniu 2017 r. liczba mieszkań, **na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** wyniosła 1006 tj. o 23,8% mniej niż przed rokiem. Dotyczyły one mieszkań inwestorów indywidualnych – 61,5% ogółu (rok wcześniej – 59,2%) oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem – 38,5% (w roku ubiegłym – 38,8%).

W okresie dziewięciu miesięcy 2017 r. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, na budowę 8648 mieszkań (wobec 8011 przed rokiem), wśród których 61,2% należało do inwestorów indywidualnych (61,8% rok wcześniej), a 37,1% do deweloperów (34,0% w analogicznym okresie 2016 r.).

Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w **okresie styczeń-wrzesień 2017 r.** kształtowała się następująco:

Formy budownictwa	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2016=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2016=100
O g ó ł e m	8648	100,0	108,0	7072	100,0	124,7
Indywidualne	5292	61,2	106,9	4781	67,6	109,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3210	37,1	117,8	2193	31,0	172,3
Spółdzielcze	–	–	x	65	0,9	x
Komunalne	146	1,7	50,9	18	0,3	225,0
Spoleczne czynszowe	–	–	x	15	0,2	x

We wrześniu 2017 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r., liczba **rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych** zmalała o 23,1%, do poziomu 493. Dominowały inwestycje rozpoczęte przez inwestorów indywidualnych, stanowiąc 95,5% ogółu (przed rokiem – 86,4%). Pozostałe 4,5% to inwestycje rozpoczęte przez deweloperów (rok wcześniej – 13,6%).

W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. rozpoczęto 7072 inwestycje mieszkaniowe (o 24,7% więcej niż w analogicznym okresie 2016 r.). Przeważały mieszkania rozpoczęte przez inwestorów indywidualnych – 67,6% wszystkich inwestycji realizowanych na terenie województwa (w roku ubiegłym – 77,4%). Mieszkania rozpoczęte przez deweloperów stanowiły 31,0% ogółu (rok wcześniej – 22,5%).

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu 2017 r. w ujęciu rocznym, odnotowano wzrost – o 6,7% (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (wobec wzrostu przed rokiem o 7,3%).

W porównaniu z wrześniem 2016 r. największy wzrost sprzedaży detalicznej (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano w grupach: „włókno, odzież, obuwie” (o 29,1%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 26,6%), „meble, rtv, agd” (o 12,9%), „pozostałe” (o 11,4%) oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe”(o 8,8%). Spadek sprzedaży wykazały podmioty zaklasyfikowane do grup „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 19,9%) oraz „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 8,3%).

W stosunku do sierpnia 2017 r. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 2,5%. Najgłębszy spadek dotyczył grupowań „włókno, odzież, obuwie” (o 9,1%) oraz „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 6,1%). Największy wzrost natomiast zanotowały jednostki z grup „meble, rtv, agd” (o 8,9%) oraz „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 7,5%).

W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. sprzedaż detaliczna była o 8,8% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. Największy wzrost wystąpił w grupowaniach: „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 43,3%), „włókno, odzież, obuwie” (o 18,4%), „meble, rtv, agd” (o 14,8%), „pozostałe” (o 14,1%) oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe”(o 9,9%). Spadek natomiast dotyczył przedsiębiorstw zaklasyfikowanych do grupy „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 22,9%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017	I-IX 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	W odsetkach	
O g ó ł e m ^a	106,7	108,8	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	80,1	77,1	7,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	126,6	143,3	8,5
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	108,8	109,9	7,6
Sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych.....	105,0	105,5	7,5
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	91,7	100,8	0,8
Włókno, odzież, obuwie	129,1	118,4	3,9
Meble, rtv, agd	112,9	114,8	1,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	101,4	2,9
Pozostałe ^b	111,4	114,1	8,1

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem. ^b Nie obejmuje sprzedaży detalicznej prowadzonej przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu 2017 r. była o 9,3% wyższa niż przed rokiem i o 7,8% wyższa w odniesieniu do poprzedniego miesiąca. W okresie styczeń-wrzesień 2017 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych, w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, zwiększyła się o 12,5%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2016 r. b – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność (stan w końcu okresu)	a	2488417	2485323
	b	2479962	
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	a	325,8	326,3	327,4	327,8	328,0	329,1	329,5	328,0	328,5	328,7	328,6	328,3
	b	339,0	337,3	338,4	340,0	339,8	340,4	340,8	342,6	342,6			
poprzedni miesiąc=100	a	101,2	100,2	100,3	100,1	100,1	100,3	100,1	99,5	100,2	100,1	100,0	99,9
	b	103,3	99,5	100,3	100,5	99,9	100,2	100,1	100,5	100,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	102,8	102,9	102,9	102,9	102,6	103,6	103,4	102,1	102,2	102,2	102,1	101,9
	b	104,1	103,4	103,4	103,7	103,6	103,4	103,4	104,5	104,3			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	114,9	116,0	112,9	107,3	103,4	99,0	96,4	94,9	92,6	91,5	90,4	91,0
	b	94,6	93,9	90,6	86,1	82,9	79,3	78,3	78,0	76,6			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	a	10,7	10,8	10,5	10,0	9,7	9,3	9,1	8,9	8,7	8,6	8,5	8,5*
	b	8,7*	8,7	8,4	8,0	7,7*	7,4	7,3*	7,3	7,1			
Oferty pracy (w ciągu miesiąca)	a	4834	8690	8734	8802	9093	10321	9273	10189	9141	7494	7470	6423
	b	7308	9434	12222	10878	11230	10464	9726	11211	12199			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	a	35	23	22	20	16	14	15	12	14	17	16	23
	b	19	15	12	12	11	12	10	9	9			
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	a	3878,98	3663,85	3869,67	3805,49	3711,79	3798,52	3878,02	3829,25	3802,56	3795,78	3984,22	4374,28
	b	3988,25	3827,34	4011,91	4018,80	3925,19	3997,59	4064,71	4071,75	4079,46			
poprzedni miesiąc=100	a	91,0	94,5	105,6	98,3	97,5	102,3	102,1	98,7	99,3	99,8	105,0	109,8
	b	91,2	96,0	104,8	100,2	97,7	101,8	101,7	100,2	100,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,0	103,9	100,4	105,1	104,0	105,3	103,5	104,3	104,0	103,3	102,6	102,6
	b	102,8	104,5	103,7	105,6	105,7	105,2	104,8	106,3	107,3			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku=100	a	.	.	99,1	.	.	99,1	.	.	99,2	.	.	100,3
	b	.	.	102,1	.	.	102,0	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2016 r. b – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: (dok.)													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,1	96,8	97,4	99,8	101,8	100,5	96,8	94,1	104,2	98,1	101,8	107,1
	b	102,5	99,0	104,8	99,9	102,9	101,4	95,6	91,6	104,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	93,5	94,6	96,1	87,8	99,3	101,0	96,9	91,9	95,0	93,1	91,5	97,8
	b	100,2	102,5	110,3	110,4	111,6	112,5	111,1	108,2	108,1			
skupu żywca rzeźnego wołowego:													
poprzedni miesiąc=100	a	100,7	81,7	114,3	105,4	100,8	99,5	98,5	98,5	101,3	99,8	101,7	101,5
	b	104,2	98,0	99,1	99,5	104,1	99,1	98,4	99,9	101,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,6	78,9	90,6	97,2	91,6	95,7	102,3	99,8	103,7	97,9	98,2	100,8
	b	104,3	125,1	108,5	102,4	105,7	105,3	105,2	106,8	107,4			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc=100	a	101,7	103,0	98,2	96,5	110,8	106,3	105,5	100,6	100,9	97,4	95,5	103,1
	b	96,5	98,6	102,8	109,4	101,1	98,7	100,2	97,9	98,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,3	93,8	98,2	94,3	108,0	108,8	114,4	117,4	112,3	115,0	126,2	126,6
	b	120,1	115,0	113,6	128,8	117,5	109,1	104,1	101,4	99,1			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta													
	a	6,4	7,4	7,8	7,0	7,8	8,0	8,4	8,9	8,6	9,0	8,1	8,6
	b	8,2	8,4	8,5	9,1	8,7	8,4	8,2	8,3	8,2			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc=100	a	90,0	105,9	104,0	98,4	94,9	107,9	91,0	105,5	107,0	99,7	101,0	94,5
	b	100,5	100,8	113,7	87,7	101,0	100,8	93,3	124,6	90,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,4	106,8	98,3	104,9	102,3	103,1	95,9	105,2	103,8	99,1	105,4	98,5
	b	109,8	104,7	114,5	101,9	109,1	102,4	104,5	122,5	102,8			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	a	32,7	119,3	130,7	97,1	107,8	118,3	98,1	86,5	121,5	86,4	101,3	158,0
	b	32,7	140,1	118,0	82,3	105,7	98,0	115,8	137,0	89,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	79,2	104,6	119,9	93,9	95,3	89,3	91,1	77,6	84,7	64,9	80,7	89,9
	b	90,1	105,8	95,5	80,9	79,4	65,8	77,6	122,9	90,6			

a ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2016 r. b – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	492	954	1477	2174	2586	3058	3532	3959	4431	5246	6241	7065
	b	563	1035	1723	2141	2623	3226	3818	4279	5083			
analogiczny okres poprzedniego roku=100	a	86,6	92,8	98,5	103,7	100,7	101,5	101,6	91,2	90,3	96,2*	103,7*	98,8*
	b	114,4	108,5	116,7	98,5*	101,4*	105,5*	108,1	108,1	114,7			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc=100	a	77,0	102,2	111,5	103,6	97,2	104,5	97,0	101,3	99,7	107,5	91,1	126,1
	b	80,5	97,5	116,1	99,9	94,3	101,3	100,5	101,6	97,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,2	109,8	109,1	111,0	105,2	113,6	104,8	109,6	107,3	113,3	101,9	111,4
	b	116,6	111,2	115,8	111,7	108,3	105,0	108,8	109,2	106,7			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b													
brutto ^c (w %)	a	.	.	7,5	.	.	6,7	.	.	6,8	.	.	7,3
	b	.	.	6,4	.	.	5,9
netto ^d (w %)	a	.	.	6,2	.	.	5,7	.	.	5,8	.	.	6,1
	b	.	.	5,2	.	.	4,9
Nakłady inwestycyjne ^{be} (w mln. zł; ceny bieżące)	a	.	.	2136,0	.	.	4572,9	.	.	7104,6	.	.	10461,7
	b	.	.	1563,8	.	.	3650,1.
analogiczny okres poprzedniego roku =100	a	.	.	117,9	.	.	112,9	.	.	107,6	.	.	97,8
(ceny bieżące)	b	.	.	73,2	.	.	79,8
Przewozy ładunków ^a w tys. ton	a	828,3	638,3	712,9	768,3	797,6	868,6	778,2	801,9	881,5	861,9	864,2	846,3
	b	924,5	830,6	874,5	797,8	819,2	814,0	816,8	799,0	750,4			
Podmioty gospodarki narodowej ^f (stan w końcu okresu)	a	241302	241595	241882	242229	242768	241998	242191	242366	242688	243020	243103	243280
	b	242481	242252	242838	243516	244091	244578	244632	245125	245384			
w tym spółki handlowe	a	20196	20369	20511	20666	20802	20944	21073	21207	21340	21445	21580	21771
	b	21929	22065	22217	22329	22434	22553	22658	22757	22884			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	3298	3307	3316	3327	3339	3359	3359	3373	3377	3369	3379	3382
	b	3407	3437	3437	3454	3460	3460	3463	3470	3476			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Dane prezentowane są narastająco. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.*